

KÖRÜNK BEN

A Dél-Balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének
időszakos életjele

2009. advent

**Kötcse:
nem harag, harang!**

**Mi minden történt
egyházunk táján?**

**Sarkos kérdés:
Ha szorít az idő vasfoga**

Mit jelent reformátusnak lenni?

**Bálványosi imádás
Reformáció napján**

A d v e n t 2 0 0 9

Várj, nagy erővel, figyelmesen, egész sorsoddal és lényeddel.

Márai Sándor

Enyingi Török Bálint Napok

Az enyingi református iskola 1992 óta minden év szeptemberében megrendezi az Enyingi Török Bálint Napokat, ami hagyományosan a Sellyei kupák őszi nyitó fordulója is egyben. A napok nyitányaként (szeptember 11-én) diákjaink és az érdeklődők a református templomban Gyócsi László író-újságíró előadással egybekötött könyvbemutatóját – Várurak kegyben és perben - hallgathatták meg, mely a XVI. század, Enyingi Török Bálint életének és korának egy-egy szeletét igyekezett taglalni. Ezután iskolánk udvarán a Csodaszarvas Népe Hagyományőrző Egyesület vitézei honfoglalás kori fegyvereket vonultattak fel—magukat is beleértve. Szombaton már kora reggel elkezdődött a bográcsgulyás főzése: a szülők segítségével minden felsős osztály előkészítette a hozzávalókat, hogy délben vendégségül láthassa a résztvevőket. Kilenc órakor a Tinódi rézfúvós diákjai, Demény István tanár, presbiter vezetésével a templom-

Enyingi
Török Bálint

Demény
István

kertben, az emlékoszlopnál térzenével várták a hajdani földvár körüli emlékfutás résztvevőit. Ez után az iskola udvarán különböző ügyességi játékok és vetélkedők, kézműves sátrak várták a gyerekeket, az itt összegyűjtött Tinódi-tallérokat a nap végén értékes ajándékokra lehetett beváltani. Ezen a napon vettük használatba a Kálvin Kuckót (balra) is, mely nemcsak János bátyánkra, hanem a kuckó céljára

Földvár
futás

Kálvin Kuckó

is utal: Képzőművészeti Állomás Vidám Nebulóknak.

Enyingi tudósítónktól

Kálvin-parkot avatattunk Szóládon

November első szombatján, egy héttel a Dél-Balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének bálványosi közös ünnepi istentiszteletét követően, a szóládi reformátusok emléktáblát avattak templomuk homlokzatán.

Az ötszáz éve született reformátort ábrázoló kerámia dombormű (Kató Balázs enyingi képzőművész, a Tinódi tanárának munkája) felavatásával egyidejűleg a Kossuth Lajos és a Petőfi Sándor utca által határolt, a Szóládi Református Egyház épületeinek helyet adó közteret Kálvin-parknak nevezték el. A névadást ugyancsak emléktáblával örökítették meg.

A bensőséges ünnepség keretében Dr. Pordán Erzsébet – szívhez szóló szavak kíséretében – átadta az általa és Juhász Gyula ötvösművész által a gyülekezetnek ajándékozott ezüst Kálvin-emlékérmet.

Hajdú Zoltán Levente lelkipásztor a reformátor őseit és a helybeli gyülekezetet mintegy négyszáz éve megalapító szóládi elődöket idézte fel beszédében, példájuk a mai hívő krisztusi hitvallásra buzdít. Az ünnepi beszéd után Nagy Dániel László, a gyülekezet gondnoka helyezte el az emléktáblánál a tisztelet és a megemlékezés koszorúját a gyülekezet egész közössége nevében.

A közös záró éneket követően az összegyűlték átvonultak a szóládi református gyülekezeti ház Kálvin-termébe, ahol elfogyasztották a Kovács Gyula presbiter által elkészített ízletes bográcsos vacsorát. A vacsora után – az asszonyok ügyességét dicsérő finom sütemények, valamint a férfiak hozzáértéséről tanúskodó nemes borok mellett – még sokáig beszélgettek a gyülekezeti tagok a szóládi református gyülekezet múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

Szóládi
tudósítónktól

Séllyei Tábor Somogydöröcskén

TÁBORI VISSZATEKINTÉS

Az idei Séllyei-tábort Somogydöröcskén rendeztük június 22-27 között, ahol kellemes, tartalmas élményekben volt részünk Isten kegyelméből. Ez a tábor több szempontból rekordokat döntött.

Már áprilistól hívogattuk a hittanos gyerekeket és konfirmáló fiatalokat. Nem hiába, mert óriási volt az érdeklődés, a jelentkezés. Aki már részt vett nyári hittanos-táborban, visszakíváncozik, mert jól érzi magát, sok barátot szerez, testi-lelki feltöltődést jelent az egymással és Urunkkal töltött idő. Így történhetett, hogy az új helyszín — ez a festői kis falu — több mint

130 embert látott vendégül. Célul tűztük ki, hogy a részvételi díj 1 főre 10.000 ft-nál ne legyen több. Ezt a Somogyi Esperesi Hivatal és a DBRGY-RE komoly anyagi támogatásával sikerült elérni. Ezúton is hálásan köszönjük! Sikeresnek mondható a hét igei programja is: Pál apostollal utaztunk nap mint nap, megtérésétől kezdve Lisztrán, Filippin, Athénen át egészen Máltáig, majd Rómaig (Ap. Csel.) Az utazás mindig izgalommal jár, sok váratlan dolog történhet velünk, még egy rövid, ismert úton is. De mennyi minden történt Pál apostollal!

Ez a pár nap arra kevés volt, hogy alaposan elmélyedjünk a részletekben, de arra elég, hogy felkeltse érdeklődésünket Pál apostol útjai, tanítása iránt. Kedvet kaphatunk az Ige új-

raolvasására, vágyakozhattunk a Jézussal való találkozásra, a "Pálfordulásra" és buzdítást kaptunk, hogy a bántások, veszélyek közt is merjünk Urunkkal bátrak lenni, segítséget nyújtani barátként, szeretettel közeledni mások felé, és ha néha félünk is, bízzunk Jézus Krisztusban Aki az ÚT, IGAZSÁG, ÉLET. Megtanultuk, nem is olyan könnyű Krisztust követni, de megéri! Sok játék, vidámság, remek ötletek... jó csapatmunka alakult ki. Ügyeskedtek a gyerekek a kézműves foglalkozáson, a sportversenyeken, a számháborúban, az esti sing-sang-sung játékban és még a kisebbek is kitartóak voltak a 10 km-s erdei túrán, ami a friss vízű forráshoz vezetett. Nagy sikere volt a spontán Ki mit tudnak is. Nagyszerű ötletnek bizonyult a hétzáró ún. Apostol képző verseny, ahol különböző állomásokon kellett a gyerekeknek megbirkózni a feladatokkal. Szívbemarkoló volt látni a péntek esti áhítaton részt vevő, gyerekeikért érkező szülőket, a hogy együtt énekelték velünk a Van egy szikla... és a Soha nem fél már a szívem.. című énekeket és a búcsúzáskor könnyek csillogtak a szemekben. A résztvevők a következő településekről érkeztek lelkipásztorukkal, szülőikkel:

Enying, Siófok, Balatonszabadi, Balatonendréd, Ságvár, Zamárdi, Tab, Kőröshegy, Balatonszárszó, Szólád, Látvány, Marcali, Nagykanizsa. A különbözőség, eltérő életkor (ovistól 19 évesig), és a nagy létszám ellenére felemelő volt megélni ezt a közösséget. Együtt egymással, testvéri szeretetben. Jó volt, szép volt! Hála és dicsőség Urunknak!

Erdélyi
Teréz

Victor János:

Krisztus egyházának Adventje

Részlet

Olvasandó: Mt 25, 1-12

Ha az Ótestamentumról megállapítható, hogy minde-
nestől fogva adventi könyv, mert saját magán túl ab-
ba az óhajtott és megígért jövőbe mutat, amely-
nek az eljövetele számára egyengeti az utat, akkor
ebből az következne első tekintetre, hogy az Újtesta-
mentumnak már nincsen adventje. Hiszen szent
könyvünknek ez a második fele amannak az első felé-
nek a váradalmaira a beteljesedés örömhírével felel.

Míg az Ótestamentumnak abban van a lényege,
hogy eljövendő dolgokra tekint előre, az Újtestamen-
tumé viszont abban van, hogy megtörtént dolgokról
tesz bizonyosságot. Ezért is nevezzük a belőle felénk
hangzó szótat „evangéliumnak”, vagyis magyarul
„örömhírnek”.

Azt az örömdetes tényt adja tudtunkra, hogy
Istennek irgalma és hatalma valóra váltotta ígéreteit,
amelyekkel előző időkben felkeltette a szívek adventi
sóvárgását. Most már nem várni kell az Ő kegyelmé-
nek megnyilatkozására, hanem csak élni kell azzal
hálással és boldogan!

Mégis azt kell mondanunk, hogy így fogva fel az
Újtestamentum alapigazságát csak féligazságot fog-
nánk fel. A teljes igazság az, hogy az Újtestamentum

vissza is tekint, de előre is tekint. Egyfelől hirdeti az
Ótestamentum adventi váradalmainak beteljesedését,
de másfelől bizonyos értelemben át is veszi és tovább
is folytatja azokat. Ezért a Krisztus egyházának is
megvan a maga jövőbe néző, mélységes sóvárgása,
és az adventi lélek elmaradhatatlan jellemző saját-
sága neki is

Igaz, hogy Krisztus elhozta Istennek azt az or-
szágát, amelyről a próféták szóltak. A Törvény rendje
után beköszöntött Óvele a Kegyelem rendje. Ledőltek
a válaszfalak, és minden nép felé kiáradt az Isten vi-
lágossága úgy, hogy nem csak egy nép élvezheti már
annak áldásait.

Eljött az „új szövetség” ideje. És mégis azzal a
kéréssel fordulunk Istenhez naponként az Ur Jézus
Krisztustól tanult imádságban: „Jöjjön el a te orszá-
god!”

Egész életünket besugározza a karácsonyi bizo-
nyosság öröme: megszületett a Megváltó, eljött e
földre a Krisztus. S az Újtestamentumnak még az
utolsó lapján is felhangzik újra a sóvárgó kiáltás:
„Jövel, Uram!” Így áll tehát a dolog: eljött, de megint
el fog jönni; elhozta az Isten országát, és mégis vár-
nunk kell még, hogy elhozza azt...

KÁLVIN-HÁZ CSAK NEM KÁLVIN???

KÁVÉ-HÁZ NEM CSAK KÁLVIN!!!

A felnőtteknek:
író-olvasó találkozó, beszélgetés
Dr. Huszár Pál, egyetemi tanárral, a MRE
Zsinatának világi elnökével

A gyerekeknek:
Adventi Kézműves-ház
Karácsonyi készülődés

Ami közös:

- A jókedv, sütemény, tea, kávé
- A helyszín és az időpont: Balatonföldvár, Bajor Gizi Közösségi Ház,
2009. november 29. advent első vasárnapja 15 óra
- A szeretet, amellyel mindenkit várunk!

Szinnel és értelemmel
Jörgy Csabiny

kalvinev2009.reformatus.hu

Magyarországi Református Egyház
www.reformatus.hu

Közös reformációi megemlékezés Bálványoson – 2009. október 31.

Régióink ünnepségén hangzott el Ficsor Gábor Andor (alább olvasható) és Bozsoki-Sólyom János áhítata (köv. oldal), amit a 7. oldalon a helybéli lelkész, Farkas Gergely beszámolója követ.

Szeretett Testvérek! A reformációt ünneplő Gyülekezet! Elhangzottak a már sokszor hallott szavak: „ez az én testem, amely tiértetek megtöretik...”, e pohár amaz új szövetség, az én vérem által...” Jézus Krisztus szavai ezek. Istennek arról a legtitokzatosabb és legfelfoghatatlanabb tettéről beszél, ami mindannyiunk számára az életet jelenti. Úgy szeretett bennünket, úgy szereti ezt a világot, hogy az ő Fiának testét és véréát adja, hogy aki hisz benne, örök élete legyen. Arra emlékeztet a falat kenyér és a kordy bor, hogy Jézus Krisztus valóságosan adta magát értem és értetek, mindannyiunkért! Azt hirdetik, hogy nem volt mindez hiábavaló, nem volt felesleges, mert áttörte az emberi lehetőségek határát. Ledöntötte a minket Istentől elválasztó falat, bűneink falát.

Azt gondolom, igaza volt a reformátoroknak, hogy ha meg akarjuk találni az Istent, ha meg akarjuk ismerni őt, akkor leginkább az ő ingyen való kegyelmében és szeretetében tehetjük ezt. Mert ő kész volt a legdrágábbat adni nekünk, sőt vele együtt mindent odaad ráadásaképpen. Nekünk ilyen Istenünk van. Az úrvacsorában vele találkozhatunk. Vele lehetünk közösségben. Ez a közösség pedig átformál bennünket, mássá tesz, újjászül (megreformál bennünket). Nem úgy, hogy megváltozik körülöttünk a világ, hanem úgy, hogy más szemmel nézzük a világot.

Új látást ad. Olyan látást, amivel bizonyosan rendelkeztek a reformátorok és hitvalló őseink: meglátni, hogy mi az, ami elvetendő, mi az, ami Istennek nem tetsző és látni, felismerni azt, ami hozzá visz közel, ami jó, és ami az üdvösségünket szolgálja.

A reformáció híveit *protestánsoknak* nevezték. Ez a kifejezés onnan ered, hogy amikor a hatalom megtiltotta a reformált istentiszteletet, be akarta tiltani az egyedül a Bibliához, egyedül csak Krisztushoz ragaszkodó, az Istenbe vetett hitet és az ő kegyelmét valló életgyakorlatot, akkor a reformáció hívei protestáltak, azaz *ünnepélyesen kiálltak mindezek mellett*. Amit igaznak ismertetek fel, attól nem akartak eltérni, és nemet mondtak mindarra, ami eltértené őket.

Szeretett Testvérek! Azt is Jézus mondja: „aki vallást tesz én rólam az emberek előtt, arról én is vallást teszek az én mennyei Atyám előtt” Hadd mondjam így: Jézus bennünket arra szólít fel, hogy *protestáljunk mellette*. Tegyük vallást róla, azaz úgy éljünk, mint akik megtaláltuk az értünk mindent odaadó Istent, mennyei Atyát. Úgy tegyük a dolgunkat a hétköznapiakban, mint akik minden tettükkel arról vallanak: nem a magam haszna a fontos, nem a saját életem a legdrágább, nem az én igazságom a legfontosabb, mert én Krisztus vagyok, „aki az ő drága vérével minden bűnömért eleget tett”, akinek csak annyival tartozom, hogy „neki éljek!”

Hogyan valósulhat meg ez a gyakorlatban? Hogyan valósulhat meg ez a mi saját életünkben? Hogyan protestáljunk? Szeretett Testvérek! Nem lehetetlenül nagy és látványos dolgokra kell gondolnunk. A minket körülvevő világ tele van gyűlölettel, haraggal és önzéssel. Mi protestáljunk, álljunk ki a szeretet mellett, az odaadás mellett, tudjunk lemondani valamiről, ha kell. Gyakoroljuk ezt otthon, a családban is, amikor bizony sokszor a fáradtságunk, türelmetlenségünk miatt sokkal egyszerűbb lenne mindent csupán nagy hanggal elintézni.

A minket körülvevő világ tele van félelemmel. Mit hoz a holnap? Miből fogok megélni? Mi mindenről kell még lemondanom? Mi protestáljunk, azaz tudatosan álljunk ki az Istenbe vetett reménység mellett. Tudjuk: „ő úgy megőriz, hogy egy hajszál sem eshet le fejemről, az én mennyei Atyám akarata nélkül”. Ahogy Luther Márton vallja: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Körülvehetnek ellenségek, körülvehetnek haragvó emberek, körbevesznek a gondok és nehézségek, sőt elvehetik a munkahelyemet..., de az Isten oltalmazó szeretetétől nem szakíthat el semmi.

Protestáljunk azzal, hogy nem önös érdekeink vezetnek, hanem tudunk odafigyelni a másik emberre is. Protestáljunk azzal, hogy nem a könnyebb, de hamis utat választjuk az életünk előbbre vitele érdekében. Protestáljunk azzal, hogy kiállunk az igazság mellett, és nem állunk a hamisság mellé. Protestáljunk úgy, hogy a békességre törekszünk, és nemet mondunk a békétlenségre. Protestáljunk, azaz álljunk ki és valljuk meg hitünket

pusztán csak azzal, ahogyan élünk, ahogyan beszélünk, ahogyan döntéseiket meghozzuk. Legyünk protestánsok, akik akár csak azzal, hogy bár annyi elintéznivaló van, vasárnap mégis ott vagyunk a templomban, mert szomjazunk Isten ígéjére. Protestáljunk azzal, hogy gyermekeink előtt példát mutatunk a keresztyén életben, és valóban úgy neveljük és neveltetjük őket, hogy önként tegyenek vallást az ő hitükről.

Miért tegyük ezt? Miért vállaljuk ezt? Mert ő testét és véréát adta értünk. Hit által, ingyen, kegyelemből. Ma ugyanezt kínálja a megterített asztallal. Ámen.

Ficsor Gábor Andor

„Ez a természete a mi fajtánknak... Ilyen a mi fajtánk. Hogy kicsoda fajta?” (Ádý)

Avagy: mit jelent reformátusnak lennem?

„... felment (Jézus) a hegyre, és magához hívta, akiket akart... hogy vele legyenek, és azután elküldje őket...” (Mk 3,13kk) Ő mondja: „Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelvek titeket arra, hogy elmenjetelek...” (Jn 15,16)

Tisztelt itt megjelentek, kedves egybegyűltek,
testvéreim a Jézus Krisztusban!

Imént hallhattuk, miként „önt tiszta vizet a pohárba” Krisztus Urunk, egyértelművé téve elhívottságunk tulajdonképpen voltát: *nem mi választjuk meg, kiben, vagy miben hiszünk, hanem az választ ki bennünket.*

És valóban: a hit nem választás kérdése – egész egyszerűen a bensőnkéből fakad – ha azt az Isten megadja...

Semmiképpen sem a véletlen műve hát, hogy: „a XVI. század második felére hazánk magyar anyanyelvű lakosságának a zöme a kálvinizmusban talált feleletet sorskérdéseire. Abban a teológiában, amelynek leegyszerűsített lényege: a bűnös, önmagától a jóra képtelen ember bűnbánat által személyesen találkozhat a Krisztus váltsághaláláért kegyelmesen aláhajló Istennel...”

Eddig talán abban a nyilvánvaló tévedésben élünk, hogy mi is – ahogy „hitvalló eleink” egykoron – „csak úgy”, egész egyszerűen beleszülettünk egy közegbe, ahol különféle mintákat kaptunk, és kapunk azóta is; ahol, ha nem tesszük „az, ami van”, dacolhatunk, lázadhatunk – ellenébe tudatosan fordulhatunk...

Hiszen tudjuk mi jól: az emberek egyedi lelki igénye, különféle lelki-szellemi élménye, eltérő kulturális, társadalmi, nevelésbeli és egyéb hozott meghatározói alapján mindenki azt és úgy tehet és tesz, azt gondol és választ, ahogy neki tetszik...

Ahogy a sikeres brazil író, Paulo Coelho ír erről: „abszolút szabadság nem létezik, helyette csak a választás szabadsága létezik, vagyis az, hogy magunk választjuk ki, mi mellett kötelezzük el magunkat.”

Jézus Krisztus azonban mégis azt helyezi mindenkor tanítványai szívére, hogy: *vigyázat, a látszat csal!* Ugyanis nem mi, emberek választunk – Ő az, aki minket kiválogat. Mert lássuk meg: krisztusinak, keresztyénnek, hovatovább kálomistának lenni egyáltalán nem tartozik az emberi jogok, vagy köteleességek közé, csupáncsak egy lehetőség a sok közül, de mégiscsak egyedül üdvözítő út, mert az örökéletre vezet!

Épp ezért „a kálvinista jellem nem a kuruckodás, nem a vastag nyak képviselője – csak: nem szolgalelkű. Tagadja az emberi tekintélyelvét, mi-

vel nem lehet emberek bálványozója, vakon engedelmes eszköze az, akinek hódolata egyedül Istent illeti meg...”

Érzésem szerint azonban mégiscsak van valami „betyárosan kuruckodós” abban, ahogyan a Dél-balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének taggyülekezetei évről-évre közösen emlékeznek meg a félezer esztendeje hódító újtára indult reformációról; mindig másutt – s most épp Bálványos templomának ódon falai közt.

Hogy mire is gondolok? Ez a valamikor úttörőnek számító, mára már inkább „klasszikusnak” mondható mozgalom, a reformáció élére is – kérem, jól értsék, amit most mondok –, olyan „egyházi banditizmussal” vádolt reformerek, vagy ahogyan mi nevezzük őket, reformátorok álltak egykor, akik elsődleges törekvésük szerint semmiképpen sem egy végzetes egyházszakadást kívántak előidézni, hanem sokkal inkább egy rég elveszettnek hitt bibliai igazsághoz visszatérni, annak méltányos becsületét helyreállítani.

Azóta már tudjuk: a történelmi emlékezet úgy tekint vissza rájuk, mint valódi forradalmárookra, hiszen az alapvető bibliai értékek – az évszázadok során megcsorbult, fényét veszített tekintélyének – helyreállítása hatására mind szélesebb társadalmi mozgalom előmozdító, sőt, talán akaratukon kívül vezetői is lettek – „kuruc generálisok”...

S hogy még egy utolsó gondolat erejéig visszakanyarodjunk az evangéliumi híradásra: azzal vette kezdetét, hogy *felment* (Jézus) a hegyre.

Ma sincs ez másként: mert az „a hegy”, amelyre ezen az ünnepi órán felkapaszkodott az Úr, a Külső-Somogyi dombság északi részén, Somogy megye legmagasabb pontjától (Gyugy-hát, 311 m) délre húzódó völgyben található – pontosan itt, ezen a szent helyen, ahol most vagyunk, Bálványoson. Az egykori „bálvány kőoszloppal, határkövel” rendelkező „bálványos faluban”, ahol az ősi legenda szerint a legyőzött *Koppány hadúr* menekülő, maradék hadai ke-restek és leltek menedéket.

Nos, erre az ősi földre, táltosaink egykori menedékszerhelyére kaptatott fel ma az Úr Jézus, hogy minket is magához hívjon!

S hogy mire hív? Mi az Ő kifejezett akarata velünk? Kérdés ez még?! Hisz’ hallottuk: arra, hogy *vele legyünk*, majd pedig hogy *elküldjön*.

Csak azokat hívja meg, akiket küldeni akar. Aki pedig ezt a meghívást megkapta, meg kell értenie: *az Istenfia akar engem. Jóllehet emberileg nézve semmi szüksége sincs rám, de mégis engem küld! Ebbe az Ő akaratába kell beállnom, és ebben kell megérlelődnom. Immáron ez az én életem helye. És innentől fogva az életem úgy válhat igazából teljessé, ha minél inkább eggyé leszek ezzel az isteni akarral!*

Nekem tehát, reformátusnak lenni a következőket jelenti – és engedtesse meg itt és most jócskán elfogultnak lennem és szűkkeblűen, mégsem kizárólagos módon szólnom –: a sajátosan magyar, sőt, mondhatni „legmagyarabb”

**A kálvinista
jellem nem
szolgalelkű!**

vallás fennmaradásában én, személy szerint, egyfelől biztosítva látom a Kárpát-medencei magyarság spirituális egységének megbonthatatlan fennmaradását; másfelől egyházunk nemzetfélő és értékmentő szolgálatán keresztül magyar népünk önazonosság-tudatának zálogát – de hangsúlyozom: csakis a Krisztusban!

Mert ahogyan a magyarországi reformáció a társadalmi és politikai felelősségtudat és felelősségvállalás jegyében terjedhetett futótűzként, ma sem lehet ez másként! S ahogy reformátoraink annakidején az a szent céllal keresték „a kegyelmes Istent”, hogy Őt elsősorban népünk javára találják meg; testvéreim, mai magyar református keresztyének, mi sem tehetünk másként!

Mert: „ha egy nép megtartja hitét, maga is megmaradhat; hogy a vallás, a nyelv, az anyanyelvi kultúra, az irodalom összes értéke magát a nemzeti létezészt biztosító erővé lényegülhet; hogy a magyarság csak az önmagát vállaló és az önmaga legigazabb értékeit kiteljesítő szellemi teljesítményeiben nyerhet maradandó életet. Magyarság, vallás, kultúra – nemzet és szellem: összeforrottságában!”

Nosza hát, rajta: kuruckodjunk máma! „Meglelted a magyarságot, melyről már azt kezdtük hinni, hogy nincs is. Hiszen itt vannak, akik a Kálvin istenéből bölcs, külön, magyar Istent csináltak, erre felé nem koronáz Ugocsa, ezen a tájon verődött össze Esze Tamás kuruc hada. Ez itt a magyar föld, az első foglalké, magyar, tehát véres, szomorú, fáradt, sivár, de harcos, de szép, de elpusztíthatatlan. (...) Ez a természete a mi fajtánknak: sok századév megsanyargatta, elfogadta Kálvin predestinációs tanát, de amíg a gerince s az ökle bírják, nem bízva ügyét a jó Istenre. Ilyen a mi fajtánk. Hogy kicsoda fajta? Hajdúszélen, Szabolcsban, Biharszélen, Beregben, Szatmárban, Ugocsaszélen, Szilágyszélen él. Itt nemesítettek egész falvakat egy jókedvű pillanatukban felséges uraink vagy nagyságos fejedelmeink. (...) Itt volt víg aratása a javított vallásnak, mert e nem demokrata országnak e tájékan született meg a világ legkülönösebb demokráciája” (Ady Endre köszöntője Móricz Zsigmond, a Hét krajcár-kötet szerzője felé, a mű megjelenése alkalmából; in: Nyugat 1909. augusztus 16.)

„Azután felment a hegyre, és magához hívta, akiket akart; ők pedig odamentek hozzá. Tizenkettőt választott ki arra, hogy vele legyenek, és azután elküldte őket, hogy hirdessék az igét, és hogy a tőle kapott hatalommal kiűzzék az ördögöket...” (Mk 3,13-15)

„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendeltelek titeket arra, hogy elmenjeteek és gyümölcsöt teremjeteek, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek...” (Jn 15,16)

Barcza József: Mit jelentett a kálvinizmus? In: Confessio, 1986. IV/7-9

A Zahir

Barcza József: i.m.

idézet: Bertha Zoltán – Czine Mihály és a protestáns szellemi örökség című előadásából, mely elhangzott Szatmárnémetiben és Csengerben, a 2005 szeptemberében rendezett „Kálvinizmus és a magyar kultúra” konferencián

Bozsoki Súlyom János

Közös ünnep az egyik kis testvérnél

BÁLVÁNYOS Október 31-én, szombaton délután közös ünnepre gyűltek össze a Dél-Balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének taggyülekezetei Bálványoson. A régió egyik legkisebb református közössége található Bálványoson, és az Együttműködés kifejezett célja volt, hogy a reformációt egy kisebb gyülekezetben ünnepeljük meg. Számtalan településről érkeztek a reformátusok, így száznál is többen lehettünk együtt Somogy Megye - a legendák szerinti - legnagyobb református templomában. Az istentiszteleten - melynek kereteit az úrvacsorai liturgia adta - nyolc lelkipásztor végzett szolgálatot. Közülük *Bozsoki-Súlyom János* és *Ficsor Gábor Andor* beszéltek arról Isten ígéje alapján, hogy nekik személyesen mit jelent a reformáció. Felemelő érzés volt a közös szolgálat, amely mintegy szimbolizálta azt, hogy Isten előtt mindenkinek megvan a maga sajátos szerepe, senki sem felesleges a szolgálatban, legyen kicsi vagy nagy, erős vagy gyenge.

A közös úrvacsorában pedig megélhettük azt, hogy valóban összetartozunk: testvérek vagyunk. Az úrvacsorát követően a Bálványosi közösségi házban szeretetvendégségen lehettünk együtt, melyet a Bálványosi Gyülekezet tagjai szerveztek meg, készítettek elő, ajánlották fel munkájukat, de nem csak a gyülekezet tagjai járultak hozzá a szeretetvendégséghez, hanem más - a gyülekezethez szorosan nem kötődő - bálványosi polgárok is tettek felajánlásokat.

Külön köszönjük a Bálványosi Önkormányzatnak, hogy erre az alkalomra átadták részünkre a Közösségi Házat. Öröm volt a szeretetvendégségen is találkozni, beszélgetni. Látva a sokaságot, az fogalmazódott meg bennem, hogy milyen jó, hogy a testvérek az egyik kis testvér nagy otthonában úgy lehetnek együtt, hogy mindenki ugyanabból a szeretetből kapott, ugyanazon kegyelem által élhet és ez elfedi azt, hogy ki rendelkezik jobb vagy kevésbé előnyösebb adottságokkal. Hiszem, hogy Isten Szentlelke által abból a megújító erőből kaphattunk valamit, ami a reformációban is hatalmasan munkálkodott.

Farkas Gergely

Hálaadó istentisztelet Kötcsén az új harangért

2009. október 17-én a kötcsei szórványgyülekezet hálaadó istentisztelet keretében vette használatba új, 80 kg súlyú harangját. Az ünnepi istentiszteleten Steinbach József püspök a tízparancsolat bevezető mondata alapján hirdette az örömhírt. Isten szeretetének jele és bizonyága, hogy ő mindenekelőtt bemutatkozik előttünk, mégpedig mint személyes Szabadító Urunk. Ha az első helyre Krisztus kerül az életünkben, akkor minden a helyére kerül. Ezért nélkülözhetetlen számunkra az Ige olvasása, hallgatása és az imádság, ahogy ez az igehirdetésben is hangzott. Örömnepünkön imádsággal szolgáltak még közöttünk Köntös László egyházkerületi lelkesi főjegyző, Bellai Zoltán egyházkerületi főtanácsos és Nagy Csaba esperes.

Az új harang készíttetésére azért volt szükség, mert a kis református közösség egyetlen, 1792-ben Budán öntött 141 font súlyú harangját még a múlt év első napjaiban ismeretlen tettesek a haranglábról eltulajdonították. Sajnos, a rendőrségi nyomozás minden eredmény nélkül zárult le.

Amikor már emberileg minden veszni látszott, Isten akkor újat készített. Hálaadással tapasztalhattuk, hogy Isten miként nyitja meg és készíteti sokak szívét az adakozásra, közeliakat és távoliakat egyaránt. Emellett felismertük, hogy az Úrtól elkészített lehetőség ez arra is, hogy a falu azon reformátusait is felkeressük és megszólítsuk az ünnepre szóló meghívónkkal, akik eddig alig vagy egyáltalán nem kapcsolódtak a gyülekezethez. Jó volt viszontlátni sokakat közülük harangszentelő istentiszteletünkön. A várva-várt napon olyan sokan gyűltünk össze, hogy nem fértünk be az imaházba, ezért módosítva az eredeti terven a harangláb előtt hangzott az Ige és imádság, zengett a felnőttek majd a gyermekek éneke is és szólalhatott meg újra a harang. Megható volt látni és megtapasztalni azt is, hogy a helyi reformátusok mellett evangélikusok, katolikusok, valamint a régióból gyűjtést szervező gyülekezetek lelkipásztorai és tagjai is szép számban jelen voltak és osztoztak örömmünkben. Ezúton is hálásan köszönjük a Régió gyülekezeteinek testvéri segítségét!

Az istentisztelet után a kultúrházban szeretetvendégség várta az ünneplő gyülekezetet, hogy terített

asztal mellett beszélgethessünk és tovább ismerkedhessünk egymással.

Imádságunk, hogy az újra szóló harangszó mind többeket emlékeztessen Istenünk szerető, magához hívó szavára. Adja a mi Urunk, hogy a harang szépen csengő hangja mellett Krisztus szerető, életközösségre meghívó igéje is válaszra találjon minél több kötcsei testvérünk életében!

Karikó Zoltán

„Bizony a ti gondolataitok nem az én gondolataim...” (Ézsaiás 55,8)

2008. januárjában döbbenet hallottuk a falu szerte terjedő hírt: ellopták a református gyülekezet harangját. Keresztýén hitünk nem mindennapi próba elé állított. Ilyenkor a legnehezebb a krisztusi szeretet parancsot teljesíteni, amikor első reakcióként összeszorul a szív s az ököl, s amikor hajlamosak vagyunk a költő szavaira hitevesztetten rábólintani: „Minden egész eltörött...”, itt már semmi sem szent.

És akkor cselekszik az Isten. Mostanra Kötcsén új harang hívogatja a reformátusokat istentiszteletre. Ismeretlen, s ismerős adományozók összeadták az új haranghoz szükséges pénzt.

Amikor Karikó Zoltán lelkipásztor felkért, hogy énekeljek a gyerekekkel a harangszentelő ünnepi istentiszteleten, Isten további tanúságát adta számomra mindenek ellenére való csodálatos hatalmának.

Kis kötcsei iskolánkban felekezetre való tekintet nélkül hívogattam a gyerekeket közös éneklésre.

A megkérdezett gyerekek mindegyike boldog igennel válaszolt, s lelkesen tanulta a számára még alig ismert, ill. ismeretlen énekeket, melyeken keresztül számukra is megszólalt Isten igéje: „Ez az a nap, mit az Úr rendelt...” - Ezt a napot is Ő rendelte, nincsen semmi, ami az Ő tudtán kívül történne. Rólad is már akkor tudott, s már akkor szeretett téged, mikor még meg sem születél – beszélünk meg az énekek kapcsán.

A tágra nyílt szemekben ott bujkált bizonytalanul a kérdés: Akkor a harang ellopása sem véletlen, az Istennek arról is tudnia kellett? Bizony Isten örök tervében ez is benne volt. De Ő már akkor tudta, hogy új

harang is fog kerülni. Így teszi próbára Isten a hitünket. Igen, hatalmas Istennünk van – válaszoltam a fel sem tett kérdésekre. Felzeng az ének ref-

rénje: „Örvendjünk, vigadjunk e napon!”

Az énekek üzenetéről beszélgetve már egészen máshogy látták a szomorú történeteket. Volt aki így kiáltott fel az énekek gyakorlása közben: - István bácsi ez olyan, mint egy hittan óra! Bizony én is rengeteget tanultam... Tanultam újra Isten hatalmas kegyelméről, hogy neki van hatalma a rosszat is újra jóra fordítani, s hogy minden a világon az Ő szuverén végzése szerint történik a mi javunkra, ahogy Ady Endre írja egyik versében: „Te voltál mindig mindenben minden...”

Mert javunkra vált a szomorú esemény, hiszen embereket mozdított meg egy közös cél érdekében, korosztálytól, felekezettől és minden egyébtől függetlenül. Kénytelenek voltunk újra komolyan venni és átgondolni a hétköznapiakban unalomig szürkült értékeinket.

A gyerekekkel való közös felkészülés számomra még egy tanulással szolgált, hogy mekkora felelősségünk van nekünk szülőknak, hitoktatóknak, lelkészeknek, hogy teljesítsük a jézusi parancsot: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!”. S ne csak engedjük, de Isten előtti felelősségünk tudatában küldjük is őket a Megváltóhoz, aki egész életükre megoldás lehet, ha később maguk is mellette döntenek. Így lehet reményünk arra, hogy ne haranglopó, hanem Isten és emberek előtt életükért és közösségükért felelősséget vállaló felnőttekké legyenek.

Nekem ezt üzeni a kötcsei harang szava minden vasárnap.

Végh István tanító-hitoktató

Kálvin tér-avatás Balatonkilitin

Amint arról előző lapszámunkban már beszámoltunk, Siófok kiliti városrészének református templomában – a nagy humanista tudós reformátor, Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmából – ünnepi istentiszteleten adtak hálát Istennek az egybegyűltek.

Október 3-án, szombaton délután a környék, de mondhatni a teljes dél-balatoni kistérség keresztyénei gyűltek egybe, hogy osztozzanak Siófok városa, valamint a *Balatonkiliti Református Egyházközség* örömeiben –emlékeztessé téve Kálvin lelki, szellemi hagyatékát azáltal is, hogy a „kálomista hitvallás” fejedelméről nevezték el azt a közteret, amelyen a Kiliti városrész református temploma áll.

Az ünnepi együttlét ragyogó napsütésben templomkerti térzenével indult, melyet az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Református Iskola diákjai szolgáltattak. A templomban *Bozsoki-Sólyom János* helyi lelkipásztor köszöntőjét *Nagy Csaba*, a Somogyi Református Egyházmegye esperesének imádsága, majd *Steinbach József*, egyházkerületünk püspökének áhítata követte; végül pedig *Köntös László*, a Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményeinek Igazgatója, egyházkerületünk lelkési főjegyzőjének előadása zárta az ünnep templomi szakaszát.

Az eklézsia lelkipásztora bevezető ünnepi gondolataiban különösen is a kálvinizmus magyar nemzettudatot formáló hatását tette hangsúlyossá; míg a püspök igehirdetésében a helyes emlékezés fontosságáról beszélt, melyben az emlékező Krisztusban látja a múltat, jelent és jövőt. Az igazgató/főjegyző visszatekintésében a Kálvint mindmáig érő támadásokat, vádakat sorolta fel, bizonyítva azok hamisságát.

Az istentiszteletet követően *Dr. Balázs Árpád*, Siófok város polgármestere köszöntötte a gyülekezetet – néhány mondat erejéig továbbszöve a megelőzőekben felvázolt gondolatmenetet Kálvin tanításának lényegéről, a jó cél felismeréséről és az odavezető út kereséséről. Ezt követően leplezte le a templom falán elhelyezett emléktáblát.

Valamennyi jelenlévőt szeretetvendégség várta a

szomszédos iskolaépületben, hangulatos, kötetlen baráti beszélgetések közepette.

Kiliti tudósítónktól

100 éves lett a siófoki gyülekezet —születésnapra hálaadás a 15 éves templomban

A Siófoki Református Egyházközség gyülekezeti tagjai hatalmas lelkesedéssel készültek a mai napra, végre eljött a rég várt ünnep, gyülekezetünk 100, templomunk 15 éves. Mire a harang megszólalt, megtelt a „születésnapját” ünneplő templom siófoki és a környező gyülekezetekből érkezett hívekkel.

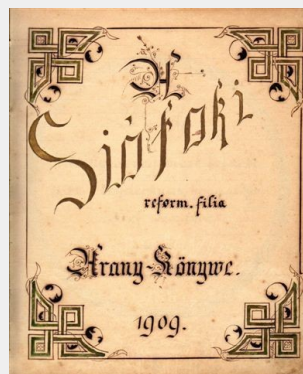
A harangszó után bevonultak a lelkipásztorok és a házigazda - Bartha Béla siófoki lelkipásztor - köszöntötte az egybegyűlteket, majd a több, mint kétszáz torokból felharsant az ősi zsoltár: „*Tebenned bízunk eleitől fogva...*” Nagy Csaba esperes imádsága után Steinbach József püspök hirdette köztünk Isten Igéjét Péter második levele első részének 4-7. versei alapján.

Rámutatott arra, amit Isten Jézus Krisztusban tett értünk, hogyan jött közel hozzánk és hogyan készített utat magához. Hogyan szült újjá bennünket és az Istenhez való tartozásunk miképpen látszódik meg - kell meglátszódnia - az életünkön. Köntös László főjegyző imádságával fejeződött be az alkalom első része. Ezek után Jancsó Tiborné siófoki presbiter olvasta fel a gyülekezet 100 éves történetének összefoglalását, miközben a gyülekezet tagjai kivetített képeken követhették nyomon az eseményeket.

Régi, megsárgult fényképeken idéződtek fel a régmúlt idők, imaház, gyülekezeti előljárók, gyülekezeti ünnepségek, imaház renoválása, új templom építése, lelkipásztor-beiktatás, emléktábla... A gyülekezet templomépítő lelkipásztora és gondnoka - Császár Levente nyugalmazott lelkipásztor és Pataki Géza volt gondnok - emléklapot vettek át, feleségeiket pedig egy csokor virággal lepte meg a Presbitérium. Ugyancsak emléklapot vett át dr. Esze István presbiter, Egyházmegyei Jogtanácsos, mint a 15 évvel ezelőtti és a mostani presbitérium tagja, és Papp Dániel hűséges egyháztag, aki a templomépítés során kimagasló adománnyal mutatott példát a gyülekezetnek.

Gulyás Ádámné következett, aki 50 éve végzi énekezői szolgálatát a gyülekezetben. Dr. Baráth István gondnok, Egyházkerületi világi Főjegyző gondnokságának 10 éves évfordulóján vehetett át emléklapot. Az ünneplő gyülekezetet levélben köszöntők után - Enyingi gyülekezet, Siófoki Evangélikus Gyülekezet - követtek Nagy Csaba Somogyi Esperes köszöntése, majd felolvasásra került dr. Balázs Árpád Siófok Város Polgármesterének meleg hangú üdvözlése. A gyülekezet lelkipásztora a Presbitérium nevében kinyilvánította a Dél-Balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködéséhez való csatlakozási szándékukat, melyre Dancs Ferenc elnök úr megerősítő válasza érkezett. Az ünnepséget a szemben lévő általános iskola épületében szeretetvendégséggel folytattuk. Soli Deo Gloria!"

Bartha Béla

Legrégebbi Anyakönyv

Templomépítés

Siófoki Református Egyházközség

A Siófoki Református Egyházközség lelkipásztorai és gondnokai a kezdetektől napjainkig

„Mindaddig megsegített, minket az Úr” /1 Sám 7,12./

Lelkipásztorok	Gondnokok
1878 – 1900 Halasi Gözőn Gyula	
1900 – 1921 Kajál József	
1921 – 1935 Vincze Elek	
1921 Komáromy János exm.szp.	1921 – 1926 Farikas János
1934 – 1936 Czirák Alkos hlp.	1926 – 1932 Székely István
1935 – 1936 ifj. Szekes Sándor hlp.	1932 – 1947 Daróka Mihály
1936 – 1947 dr. Nagy István	1947 – 1948 Farikas János
1947 – 1984 Egri Ervin	1948 – 1984 Morvay György
1984 – 2007 Császár Levente	1984 – 1985 Bódis Lajos
2007 – Bartha Béla	1985 – 1988 Gulyás Ádám
2007 – Bartháné Tatar Imola hlp.	1988 – 1999 Pataki Géza
	1999 – dr. Baráth István

Isten dicsőségére állította a Siófoki Református Egyházközség Presbitériuma az Úr 2008. évében, a Gyülekezet önállóan 60 éves évfordulója alkalmából.

Egy hatalmas dolog:

Megújult a templombelső Szabadiban

Balatonszabadi református templomának megújult templombelsőéért 2009. szeptember 27-én hálaadó istentiszteletet tartottunk. Amikor szétnéztem a megújult templomunkban, láttam az ünneplő gyülekezetet, a könnyes szemeket, akkor egyetlen érzés járt át, hogy milyen kegyelmes a mi Urunk, hogy ezt a napot nekünk megengedte. Hitvallásként a zsoltáros szava jutott eszembe: *„Mikor jóra fordította Sion sorsát az Úr, olyanok voltunk, mint az álmodók. Akkor megtelt a szánk nevetéssel, és örömköltés volt a nyelvünkön.*

Ezt mondták akkor a népek: Hatalmas dolgot tett ezekkel az Úr! Hatalmas dolgot tett velünk az Úr, ezért örvendezünk” (Zsolt 126.1-2)

Hiszen pontosan így éreztünk, így érzünk. Hatalmas dolgot tett velünk az Úr. A februári presbiteri gyűlésen számoltunk, hogyan kezdhethén hozzá a felújítási munkálatokhoz, akkor nem volt elég anyagi fedezetünk. Azonban volt egy ige, amely sok erőt adott és reménységgel töltött meg: *„Ezt mondja az ÚR: Én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd meglátjátok! Már készítem az utat a pusztában, a sivatagban folyókat fakasztok.” /Ézsaiás 43, 19a./*

Rendíthetetlen hittel kezdtem imádkozni, minden napi imádságom ez volt, ha Istennek kedves a mi templomunk megújulása, akkor azt áldja meg, és engedje meg a mi Urunk, hogy csodákat lássunk. Ez az imádság meghallgatásra talált.

Március 2-án Hosszú Endre, asztalosmester kopogtatott a parókia ajtaján: *„Tiszteletes asszony, holnap beállványozzuk a templomot és kijavítjuk a mennyezetet.”* Ezzel a mondattal kezdődött minden, kölcsön kért állványokkal, megkezdődött a mennyezet helyreállítása, tette ezt adományként, szeretetből. És ezután folyamatosan lépésről, lépésre vezetett bennünket Isten.

Új ruhába öltözött a templombelső a mennyezettől a padlóig. Nem mi vittük véghez mindezt, hanem az Úr cselekedett, az Úr itt járt közöttünk. Mindig arra a munkára adott eleget, amely éppen a soron következő volt, nekünk soha nem volt több, mindig csak annyi, amennyi éppen szükséges volt, és mindig adott elég mesterembert, aki segítséggel fordult felénk, munkást, adott adakozó szíveket, és hiszem, hogy adott imádkozó kezeket is. Hála szívvel köszönjük meg ezeket a segítségket!

A hálaadó istentiszteleten Nagy Csaba a Somogyi Református Egyházmegye esperese hirdette Isten ígését. Esperes a prédikációjában kiemelte, hogy csodát látunk Szabadiban, ahogyan az emberi szívek megnyíltak, mind adakozásban, mint cselekedetekben és megújult a templom.

Az Isten házának megújulása mellett arról szólt, hogy a lelki ház a gyülekezet közösségének megújulására is ilyen nagy hangsúlyt kell fektetni. Köszönő szavakat Horváth Lászlóné gyülekezet gondnoka mondta. Az istentiszteleten a Siófoki művészeti iskola tanárai és növendékei szolgáltak, énekelt a Balatonszabadi Népdalkör, és az orgonán Koch Szilvia végezte a kántori szolgálatot. Az ünnepi istentiszteletünk szeretetvendégséggel zárult. Mindenért Istené a dicsőség, és a szívünkben ott van a bizonyosság: *Hatalmas dolgot tett velünk az Úr, ezért örvendezünk!*

Győri-Daniné Tóth Anett

Sarkos kérdések

„Sarkos kérdések” címmel indítottunk rovatot lapunkban, melyben egy-egy érdekes, és / vagy aktuális, és / vagy fontos kérdést kívánunk alaposabban körüljárni. Gondolják Önök is át, s ha úgy érzik, jelezzenek vissza a szerzőnek! (a szerkesztők)

Mit kezdjek az időmmel?

„Rohanó világban élünk!” Ezzel a mondat-tal szoktuk magyarázni, hogy miért bomlanak fel a hagyományos emberi kapcsolatrendszer. Értem ez alatt akár a nemzeti közösséget, a települési, hagyományos esetben a faluközösséget, ugyanakkor a „civil szféra” közösségeit is, melyhez az egyházakat is szokták sorolni. Vagy ami még húsbavágóbban érint sokakat: miért bomlanak fel a családi közösségek, a házasságok.

De kezdjük az elején! Tapasztalati tény, senki nem cáfolhatja, hogy valóban, ahogyan az idézett mondás is tartja: „Rohanó világban élünk!” És ez így van! Fontos, hogy felismerjük, tudatosítjuk magunkban, magunknak a tényt, hogy ilyen ez a világ. A probléma megfogalmazása ugyanis az első lépés a megoldás felé. Itt viszont nem szabad megállni! Nem elég a kesergés, a panaszkodás, hanem ha valóban változtatni akarunk a helyzeten, akkor helyzetfelmérésre, elhatározásra, tervek-re és tettekre egyaránt szükség van!

Mert milyen is a mai ember? Semmire nincs ideje, hiszen belefeledkezik, teljesen belemerül ő maga is ebbe a rohanásba. Valójában azonban semmire nem vágyik jobban, mint nyugalomra, békességre, mégis egyre örülete-szebben hajszolja magát.

Igen, persze nem mindenkit, de nagyon sok esetben ilyennek látom a környezetemben élőket. Ilyennek: kimerültnak, túlhajszoltnak, elgyötörtnek. De furcsa módon nem feltétlenül azért, mert emberfeletti munkákat vállalnának, hanem: mert szétesett az idő az életükben.

Mit értek ez alatt, hogy „szétesett az idő az életükben”? Azt, hogy nem működik a régi, közösség-szervező, közösséget mozgató rend! Megszűnőben van, vagy megszűnt az idő ritmusa. Gondoljunk csak bele: a vasárnap ritmust adott az időnek, a napok egymásutánjának, a heteknek. Az ünnepek, amelyek háromnaposak, sőt esetenként egyhetes időszakok voltak, ritmust adtak az évszakoknak, az éveknek, szinte az egész emberi életnek. Ugyanakkor az egyes napoknak is megvolt a maguk ritmusa. A reggeli harangszó reggeli könyörgésre, reggeli áhítatra hívta az embereket. Így kezdődött a nap. A déli harangszó, amit az idősebbek sok helyen még most is úgy neveznek, hogy „imádságra harangoznak”, egy újabb megállás, elcsendesedés alkalma volt. Sokat sejtet ezek-

nek a – ma úgy fogalmaznánk – „pihenőidőknek” az eredeti funkciójáról, rendeltetéséről, értelméről, hogy amikor idős emberekkel beszélgetek Szóládon, és megszólal a harang, bárhol tartunk is a beszélgetésben, szinte önkéntelenül ezt a mondatot mondják: „Jézusom, segíts meg!” Ennyi maradt az imádságból. Az imádság idejéből, a testi-lelki elcsendesedés idejéből. És valahol ezt a megállást, fizikai megállást, ugyanakkor Isten előtti megállást üzenve, üzeni ma is az esti harangszó. Hogy letegyem a szerszámot, befejezem a munkát, és megköszönöm Istennek a munkanapomat. Régen tehát, egészen nagyjából a második világháborút követő évekig megvoltak ezek a külső, közösségi keretei az időnek. Aki ezeket nem tartotta meg, a faluközösség rosszallását, megvetését vonta magára.

De mi a helyzet ma? Az „egyéni szabadság” végletes félreértelmezése folytán az ember „felszabadította magát” az élete útjának útjelzőitől, például ezektől az időt, a mindennapjait és az emberi kapcsolatait, közösségi alkalmait strukturáló „kötöttségektől”. És hirtelen mire ocsúdott? Hogy nem érzi otthon magát az életében. Elveszett az élete rendje, kiszökik az idő a kezéből, elforgácsolódnak a kapcsolatok, megszűnnek a közösségek, és mindenki panaszkodik, hogy nincs külső rend! Nincs, már nincs kerete, közösségi külső rendje az ember életének.

Akkor mi a teendő? Semmit nem ér a könnyes szemű nosztalgizálás az elveszett szép idők után! Olyan egyéni (individuális) lett a világ, hogy a rendet is egyénileg, belül kell kialakítanunk: magunknak! Utána van esélyünk összefogni, együtt is tenni valamit. Magunknak kell tehát kialakítanunk az időnk, az emberi kapcsolataink, a közösségi elfoglaltságaink struktúráját, rendjét.

Most akkor tegyük fel magunknak egy kérdést: Mire van időm? Ha mélyebben belegondolok, akkor valószínűleg arra, amire nagyon akarom, hogy legyen! A kérdés tehát az: mi igazán fontos számomra? Érdemes sorra szedned, hogy egyéni és közösségi szinten ki és mi igazán fontos neked! Egyéni szinten ott van a munka, a pihenés, a kikapcsolódás. Közösségi szinten a család, a rokoni kötelékek, de a tágabb közösségek, például a gyülekezeti közösség, vagy a barátok is. De ha csak a munkára koncentrálok, elmarad az összes többi. Megéri?! Hallottam ezzel kapcsolatban egy különös kijelentést. Egy haldoklókkal foglalkozó szakember mondta: „A halálos ágyán sok ember kesergett amiatt, hogy nem töltött több időt a házastársával, a családjával, a barátaival. De még egyetlen embertől sem hallottam, hogy sajnálja, hogy nem töltött több időt a munkahelyén.”

Szétesett az idő az életünkben.

Bármilyen közhelyszerűen is hangzik, vannak módszerek, jó módszerek az idő beosztására. Például – micsoda meglepetés! – a naptár. A naptár, amelyben bejelölhetem, betervezhetem magamnak, hogy mennyi időt szánok a munkára, hogy mikor van időm a családomra, amit tényleg nekik szentelek, hogy mikor megyek a gyülekezetbe, hogy mikor látogatom meg a rokonokat, mikor a barátokat, és így tovább.

Azt mondd, hogy közhely? Próbáld ki! Csak egy hétig, csak egy hetedet oszd be így! Meg fogod látni, hogy egészen máshogy fognak menni a dolgok már ez alatt az egy hét alatt is! Ja, és még valami az időbeosztással kapcsolatosan: a tévé. Határozd el, csak egy hétig, hogy csak azt nézed meg, amit valóban fontosnak tartasz megnézni! Ugyanis a legegyszerűbb dolog lerogyni a tévé elé. És jó tudni azt is, hogy ha a család együtt nézi a tévét, az még nem családi közösség!

Befejezésül hadd hívjam fel rá a figyelmet, hogy milyen különös, hogy közgazdaságilag mindenki magától értetődőnek tartja a szabályt: „befektetés nélkül nincs haszon”. De ami megdöbbenő, hogy ez a szabály pontosan ugyanúgy érvényes emberi kapcsolatainkra, közösségi életünkre is! Hadd hozzak erre egy szemléletes példát: a másik emberrel való jó kapcsolat olyan, mint egy ajándékba kapott cserép virág. Lehet ajándékba kapni másoktól, de ha nem gondozzuk, nem vigyázunk rá, akkor tönkre megy, elpusztul.

Feltehetek végül néhány sarkos kérdést? Érdekes mindegyiket végiggondolni!

Milyen külső keretei / kötöttségei / kényszerei vannak az életednek?

(Olyan, nem tőled függő tényezők, melyek meghatározzák az idődet)

Naponta, vagy hetente elvileg mennyi a szabadidőd?

(Az az időkeret, melynek beosztásáról te döntesz)

A szabad időkeretekben mik a hasznos, mik a haszontalan dolgok, melyekkel eltöltöd az idődet?

(Csak konkrétumokban gondolkodj! Gondold végig, sorold fel magadnak, akár írd is le!)

Hogyan lehetne az arányokon változtatni?

(Azaz: több hasznos, számodra valóban fontos dolgot valósítani meg a jól beosztott szabadidődben)

Várom a visszajelzéseket és a tapasztalatokat!

Hajdú Zoltán Levente
parokia@freemail.hu

TÁRSADALMI CÉLÚ HIRDETÉS

Kedves Olvasónk!

Helyhiány miatt számos értékes beszámoló és írás nem kapott helyet Körünkben. Búsulásra nincs ok: a www.refregio.extra.hu oldalon folyamatosan értesülhet Régióink aktuális örömhíreiről.

Mint például: mit jelent Kilitiben a Nemzetközi Tolerancia Napja?, vagy: mit érdemes tudni Kálvinról,

ha nem csak Endréden van közünk hozzá?...

www.refregio.extra.hu — kattanjon ránk!

Halottak napja

bár nem kimondottan református ünnep, Enyingen mégis minden évben istentisztelettel is megemlékezünk elhunyt szeretteinkről. A halál és a gyász számos helyen előfordul a Bibliában, amit róluk mond az Írás, azt különösen ezen a napon érdemes felidézni. Ezért ilyenkor a temetőnk sírkertjében hallgatjuk Isten vigasztaló és utat mutató üzenetét.

Az őszi temetői nagytakarítással idén is október végére végeztünk: nők és férfiak együtt igyekeztünk méltó módon rendet rakni elődeink nyugalmai körül. Az Önkormányzattal kötött megállapodásunk értelmében idén többször is földmunkagép segített kitakarítani a temetőárkot, és azt, amit két kezünkkel nem lettünk volna képesek.

Két napba telt, míg rendbetettük az elhanyagolt vagy gazdátlanul maradt sírok környékét, a ravatalozó mellől a sírkertbe állítottuk a hozzátartozó nélkül maradtak sírköveit, eltüntettük a gazt, és összeszedtük azokat a koszorúkat, melyekről gazdáik biztos azt hitték, hogy más sírja, vagy az út mellé dobva még jól mutatnak.

Ilyenkor egy-egy csokor virágot helyezünk el azoknak a sírjára, akiknek Urunk megengedte, hogy gyülekezeti tagként, pedagógusként, lelkesként vagy lelkészfeleségként nagy szolgálatot tegyenek eklézsiánkért.

Szűcs Zoltán, korábbi lelkészünk elkorhadt fejfája helyére Kató Balázs, iskolánk kerámia tanzakának tanára készített „névtáblát”.

Azt kívánjuk a Kedves Olvasónak, hogy ne a csüggedés, hanem a feltámadás várásából fakadó öröm; ne a múlt emlékei feletti sóvárgás, hanem a mi Urunktól kapott jövő fürkészése foglalkoztassa.

Azért, hogy ősünk példájának megfelelően örömmel imádkozzunk és dolgozzunk! Amiért ők dolgoztak és Akihez ők imádkoztak: egy boldogabb közösségért és a halálból feltámasztott Jézus Krisztushoz.

Enyingi tudósítónktól

Karácsony

Alapige: Lk 2:13-14.

„És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az anygallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták:

Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.”

Barátaim!

Egészen biztos, hogy már a fiatalabbak is számos alkalommal hallották ezeket az igeverseket, hát még az idősebbek. De belegondoltál-e már valaha, hogy mit is mondanak az angyalok? Mert szavaik egyáltalán nem valami kellemes-felületes karácsonyi hangulatot akarnak teremteni, hanem egy olyan életstratégiáról beszélnek, amelyet éppen a megszületett Krisztust felismerve, megtalálva fogadhat el sajátjaként az ember. Röviden: az angyalok üzenete a keresztyén, azaz krisztusi életforma rövid foglalata: **„És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az anygallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.”**

Három lépcsőfoka van az angyalok üzenetének. Három lépcsőfok, mely – éppen Krisztus születése, az emberért megszületése okán – összeköttetést

biztosít Isten és ember között. Három lépcsőfok, melynek anyagát, jelentését, biztonságát maga a megszületett, az emberért megszületett Jézus Krisztus adja, de amely három lépcsőfok mégis az emberi élet különböző területeire mutat.

Az első lépcsőfok, amelyet az angyalok is elsőként említenek, így hangzik: **„Dicsőség a magasságban Istennek!”** A második lépcsőfok, mely ebből következik: **„és a földön békesség!”** Végül a harmadik, ami az előző kettő eredményeként valósulhat csak meg: **„és az emberekhez jóakarát!”**

Ugye milyen egyszerűen hangzik?

**„Dicsőség a magasságban Istennek,
és a földön békesség,
és az emberekhez jóakarát!”**

Egyszerűen hangzik, de mégsem működik! A legtöbb ember, még sok keresztyén ember életében sem működik. Miért? Mert a lépcsőfokok sem önmagukban, hanem csak egymás mellett, egymáshoz illeszkedve töltik, tölthetik be funkciójukat. Márpedig ha nincs meg ez az egymásra épülő rendezettség, rendszeresség, akkor a lépcsőfokok – funkciójukat veszítve – inkább válnak akadállyá, buktatóvá, mintsem, hogy Istenhez vezessék az embert.

Krisztus születése, a Megváltó születése azt az örömezenetet hozza el ma számodra, hogy a hited, vallásosságod néha összefüggéstelennek tűnő részletei, darabkái, összetevői, melyeket néha lelkesen, máskor csak belső kíváncsisággal rakosgatsz ide-oda a napjaid, heteid, éveid, évtizedeid időkeretei között, megint máskor teherként cipelsz, esetleg valami hősiesnek tűnő nagy vállalkásként, ... lám, összeállhatnak egy egészséges egészé, és elvezethetnek, odavezethetnek téged – Istenhez.

Az angyaloknak 2009. karácsonyán ez az üzenete számodra! Hogy Krisztus azért született meg, hogy te felismerd az utat, ami téged Istenhez vezet. Hogy benned és neked összeálljon a kép, fokról-fokra, lépcsőfokról-lépcsőfokra egyre tisztábban, egyre teljesebben. Hogy az életednek, az egész, a teljes életednek Krisztussal, Krisztusért, Istenhez vezető, Istenben beteljesedő célja van.

... amely onnan indul, hogy: **„Dicsőség a magasságban Istennek!”**

Az út a csodálattól, az alázattól, az Isten dicsőítésétől indul. Mint a pásztorok útja is. Mert nem különös, hogy csak a te közvetlen környezetekben is hány ember lehetne, aki hallhatná, aki érthetné, aki elfogadhatná az Élő Isten Krisztussal emberközelsébe hozott karácsonyi evangéliumát, örömezenetét. Hát tedd fel magadnak a kérdést: **„Miért én vagyok?”**

Más válasz nincsen rá, csak az, hogy azért, mert ilyen kegyelmes veled az Isten! És az Ő kegyelme nem csak egyes alkalmakra, pillanatokra, hanem az egész életedre vonatkozik! Az életed minden helyzetére és eseményére! Hogy a Vele megtalált naponkénti kapcsolatban kialakuljon benned, mint a keresztyén élet első, alapvető lépcsőfoka – az Őelőtte leborulásnak, az Őt dicsőítésnek az az életformája, életszemlélete, mely egyre függetlenebbé tud, akar, mer válni a mindennapok eseményeitől.

... mert csak így található meg, élhető meg az, amiről az angyali üzenet második részlete beszél: **„és a földön békesség!”**

Aki a dicsőséget Istennek adja, aki örömeinek és bánatának alázatával le tud borulni Isten elé, Tőle várva, Benne keresve mindig a megoldást, a feloldást, az meg fogja találni a békességet. Nem azért, mert ő maga rálel arra, hanem mert az ilyen, Isten előtti alázattal élő, Istent dicsőítve élő embernek ajándékozza azt a Mindenható! Mert meggyőződésem, hogy Isten nélkül nincs békessége, egyszerűen nem lehet békessége az embernek! Hiszen az Isten által megteremtett ember, ha elszakítja magát az őt teremtő Istentől, akkor az élete rendjének, rendezettségének alapstruktúráját rúgja fel. De ha hajlandó és kész vagyok mindenben, igen, mindenben Isten főségének, hatalmának elismerésére, elfogadására, azaz, ahogy az ige mondja, *Isten dicsőítésére*, akkor megszületik, mint Istenhez vezető, Istennel összekötő hitem második lépcsőfoka, a békesség. Mert Isten megbékéltet önmagával, megbékéltet önmagammal, ... és megbékéltet a másik emberrel is.

... hogy valami hihetetlen csoda megtapasztalója legyek azután. Annak a csodának a megtapasztalója, amiről az ige beszél: **„és az emberekhez jóakarattal!”**

A gyanakvás, a félsz, a fenntartások, az előítéletek, a harag, a gyűlölet, az elzárkózás jege, hidege – egyszer csak azt veszem észre – olvadni kezd, amikor átmelegíti azt az Istenben meglett jóakarattal fény sugarát. És már nem vallásos bölcsesség, hanem, mint keresztyén életem kiteljesedésének harmadik lépcsőfoka, életgyakorlattá válik bennem Pál apostol szava, aki azt mondja: **„Ne győzőn le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval!”** (Rm 12:21.)

De akkor már tudom, jól tudom, hogy nem én győzők, hanem az Isten békességének hatalma nyert uralmat bennem. Azé az Élő Istené, akinek dicsőségére életem az életem. Aki olyan jóakarattal van hozzám, hogy emberré lett és önmagát adta értem Jézus Krisztusban, hogy kiváltson emberi elveszettségemből, és átformálja, újraformálja az életem lépésről-lépésre, lépcsőfokról-lépcsőfokra: az Ő dicsőségére.

ÁMEN

Hajdú Zoltán Levente

Az Olvasó Reformátusok Klubja valamint a Hosszú Téli Esték Hasznos Eltöltői ajánlásával bemutatjuk:

Dunántúli Református Lap Új Köntösben

Egyházkerületünk hivatalos lapja szeptembertől megfiatalodott külsővel és jelentősen bővült tartalommal kínál hasznos időtöltést a tévézésbe belefáradt, értő szemek számára.

A dunántúli egyházmegyéek részletes beszámolóit között az Ön gyülekezete életének legfontosabb pillanatait is újra átélheti, illetve megtudhatja, mi történt a szomszédos

templomtorony tövében.

A lap ezen kívül interjúkkal, tanulmányokkal és sok más értékes írással bilincseli le, aki veszi magának a bátorságot. A fényképen a szeptemberi, bemutatkozó szám látható.

A negyedévenként megjelenő újságra előfizetni a lelkipásztornál lehet, az előfizetés ára 2010-re 1000 Ft.

Református Élet

A reformátusok által reformátusok számára írt lap novemberi száma ezúttal is olyan fertályokba kalauzol el minket, ahová érdemes és tanulságos néhány bekezdés erejéig bepillantanunk.

Folytatódik Buj Péter érdekesítő idegenvezetése a mártír reformátor, zürichi Zwingli labirintusában, kit a méltatlanul elfeledett utókor most újraismerhet.

Az egyháztörténelmi vitamin-bombára áhító zók az izgalmas nevű, ám annál kevésbé szerethető Graf Leo Thun-Hohenstein úrral és az idén 150 éves protestáns pátéssal köthetnek szorosabb ismeretséget.

De olvashat a Kánya-hegy titokzatos, 60 méteres magasságokba törő füléről, melyet kijátszandó a helyiek titkos nyelvet is kifejlesztettek, s ennek rejtelmeibe készségesen bevezették lelkészüket, aki ugyanezt teszi a Református Élet hamarosan megjelenő, novemberi számában a lap után lelkészénél érdeklődő olvasóval...

Református Élet — bizonyíthatóan növeli szervezete ellenálló képességét.

Régiós program terv:

Az alábbi programok csak iránymutatásul szolgálnak, sem az időpontok, sem a helyszínek még nem véglegesek!

December:

Nágocsi anyaoththon támogatása: Enying

Január:

Nágocsi támogatás: Balatonszárszó

12.: Lelkészkör (Látrány?)

19.: Elnökségi ülés (Ságvár)

30.: Séllyei kupaforduló (Szólád)

Február:

Nágocsi támogatás: Még nincs jelentkező

6. v. 13.: Régiós farsangi bál

9.: Lelkészkör (Balatonőszöd?)

9.: Elnökségi (Ságvár)

20.: Küldöttgyűlés (Siófok?)

Március:

Nágocsi támogatás: Még nincs jelentkező

2.: Új elnökség alakuló ülése

6.: Böjti csendesnap—gyerekeknek Séllyei kupa-
forduló (Látrány?)

7.: Körünkben hírlevél böjti-húsvéti száma

9. v. 16.: Lelkészkör (?)

Április:

Nágocsi támogatás: Balatonendréd és Balaton-
déli Egyházközség

13.: Lelkészkör (Balatonszabadi?)

Május:

Nágocsi támogatás: Siófok (?)

11.: Lelkészkör: Siófok (?)

16.: Körünkben hírlevél pünkösdi száma

22.: Séllyei kupaforduló (?)

Június:

Nágocsi támogatás: Nagycsepely, Kötcse, Teleki,
Balatonőszöd, Balatonszemes (?)

?: Lelkészcsaládok találkozója: Balatonendréd(?)

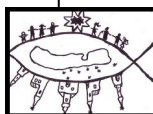
21.: (?) Séllyei tábor: Somogydöröcske (?)

Július:

Nágocsi támogatás: Balatonkiliti

Augusztus:

Nágocsi támogatás: Tab, Kapoly, Bábonygyer

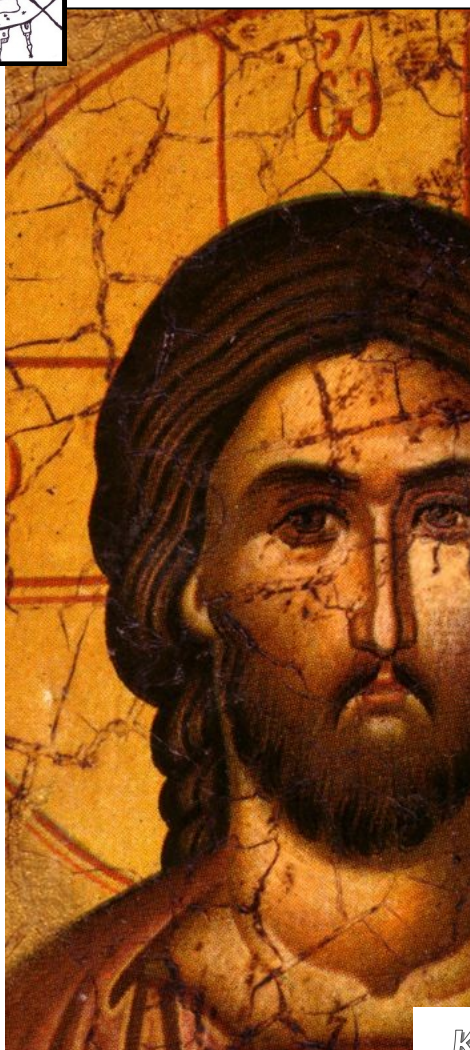
Lelkeszi szolgálat a siófoki kórházban

Bartha Béláné Tatár Imola siófoki lelkipásztor továbbra is látogatja a városi kórházban ápolt gyülekezeti tagjainkat.

Hisszük és tapasztaljuk, hogy a betegágyak mellett is egyre nagyobb a szükség és igény a lelki támaszra.

Ha gyülekezetéből valaki a siófoki kórházba kerül, és szeretné, ha református lelkésszel is találkozhatna, hívja bátran az alábbi mobiltelefonszámokat:

Bartha Béláné Tatár Imola:
+3630/632-1640 vagy +3630/721-3101

Hol

van

megírva,

hogy

a

születésnapomat

túlzott

ajándék-

vásárlással

kell

megünnepelni?

KÖRÜNK BEN

A Dél-Balaton Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének időszakos hírlevele

Szerkesztették: Nádasdi Péter, Iván Géza

Tördelés és utómunkálatok: Vasárnapi Levél Szerkesztői Csapata, Enying.

Kedves Olvasónk! Szívesen fogadjuk a lappal kapcsolatos észrevételeit és véleményét. Lapunk célja, hogy pontos és naprakész híradásokkal szolgáljon Régióink gyülekezetei számára.

A kéziratokba való grammatikai célú piszkálódás jogát fenntartjuk, a megmaradt hibákért felelősséget vállalunk.

Egyébként pedig a H1N1 járványfrásza csak annyit tudunk mondani: „Oltás, Békesség!”.

Megjelentetni kívánt gyülekezeti beszámolóját keltekorán küldje el címünkre:

Postacím: 8130 Enying, Kossuth Lajos u. 48.

Telefon: 06-22-372-019, E-mail: refenyiny@gmail.com

Kérjük, hogy elektronikus levél küldésekor a tárgy mezőbe ezt írják: „Körünkben”! Köszönjük.

Venite, adoremus Dominum!